

STATUTI TIP

I KUVENDIT TË SOVRANIT

Dokument orientues për krijimin dhe funksionimin e Kuvendeve të Sovranit

PËRMBAJTJA

KREU I — DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

- Emërtimi
- Natyra e Kuvendit
- Qëllimi
- Territori
- Selia dhe hapësira e veprimtarisë

KREU II — PARIMET THEMELORE

- Sovraniteti qytetar
- Barazia
- Pjesëmarrja
- Liria e mendimit dhe e fjalës
- Transparenca
- Llogaridhënia
- Sovrani kontrollon, nuk administron

KREU III — KRIJIMI I KUVENDIT

- Nisma qytetare
- Grupi nismëtar
- Përcaktimi i territorit
- Thirrja publike
- Mbledhja themeluese

KREU IV — PJESËMARRJA NË KUVEND

- E drejta për pjesëmarrje
- Regjistrimi
- E drejta e pjesëmarrjes në diskutim

- 21. E drejta e fjalës
- 22. E drejta për të propozuar dhe votuar
- 23. Përgjegjësitë e pjesëmarrësit

KREU V — ORGANIZIMI I KUVENDEVE

- 24. Kuvendi i Rugës ose Bllokut
- 25. Kuvendi i Lagjes ose Fshatit
- 26. Kuvendi i Njësisë Administrative
- 27. Kuvendi i Bashkisë
- 28. Kuvendi i Qarkut
- 29. Kuvendi Kombëtar i Sovranit
- 30. Marrëdhëniet ndërmjet niveleve

KREU VI — FUNKSIONET BRENDË KUVENDIT

- 31. Moderator
- 32. Sekretari
- 33. Komisioni i votimit
- 34. Grupet e punës
- 35. Pleqësia
- 36. Karakteri shërbyes dhe i përkohshëm i funksioneve

KREU VII — PËRFAQËSIMI

- 37. Përfaqësuesi
- 38. Përzgjedhja e përfaqësuesit
- 39. Mandati
- 40. Llogaridhënia
- 41. Tërheqja dhe zëvendësimi i mandatit

KREU VIII — MBLEDHJET DHE VENDIMMARRJA

- 42. Mbledhjet e zakonshme
- 43. Mbledhjet e jashtëzakonshme
- 44. Rendi i ditës
- 45. Debati
- 46. Vendimmarrja
- 47. Votimi

KREU IX — TRANSPARENCA DHE DOKUMENTIMI

- 48. Procesverbali
- 49. Publikimi i vendimeve

- 50. Arkivi
- 51. E drejta për informacion

KREU X — PJESËMARRJA ELEKTRONIKE

- 52. Platforma elektronike
- 53. Konsultimi dhe propozimet elektronike
- 54. Votimi elektronik

KREU XI — FINANCIMI

- 55. Burimet financiare
- 56. Shpenzimet
- 57. Transparenca financiare

KREU XII — MARRËDHËNIA ME INSTITUCIONET

- 58. Komunikimi me institucionet
- 59. Peticionet, iniciativat dhe format e veprimit qytetar

KREU XIII — DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

- 60. Miratimi, ndryshimi dhe hyrja në fuqi
-

KREU I

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Emërtimi

- Organizimi qytetar i krijuar sipas këtij Statuti quhet **Kuvendi i Sovranit**.
- Emërtimit mund t'i shtohet territori ku Kuvendi ushtron veprimtarinë e tij, për shembull:

Kuvendi i Sovranit — Fshati _____

Kuvendi i Sovranit — Lagjja _____

Kuvendi i Sovranit — Bashkia _____

- Emërtimi nuk krijon pronësi të askujt mbi Kuvendin.

Kuvendi u përket qytetarëve që marrin pjesë në të.

Neni 2

Natyra e Kuvendit

1. Kuvendi është një formë e lirë, qytetare, demokratike dhe jopartiake e organizimit të komunitetit.
 2. Kuvendi nuk është organ i pushtetit shtetëror dhe nuk zëvendëson institucionet publike.
 3. Kuvendi nuk është parti politike.
 4. Kuvendi nuk është pronë e nismëtarëve, moderatorëve, përfaqësuesve apo ndonjë grupi të caktuar.
 5. Legjitimiteti i tij buron nga pjesëmarrja e lirë e qytetarëve.
-

Neni 3

Qëllimi

Kuvendi ka për qëllim:

- a) të krijojë një hapësirë të përherëshme qytetare për diskutimin e çështjeve të komunitetit;
 - b) të dëgjojë shqetësimet dhe propozimet e qytetarëve;
 - c) të ndihmojë në formimin e vullnetit të përbashkët;
 - ç) të propozojë zgjidhje;
 - d) të marrë vendime dhe qëndrime qytetare;
 - dh) t'ua përcjellë këto qëndrime institucioneve përkatëse;
 - e) të kërkojë transparencë dhe llogaridhënie nga institucionet dhe të zgjedhurit;
 - ë) të nxisë pjesëmarrjen qytetare dhe demokracinë e drejtpërdrejtë.
-

Neni 4

Territori

1. Çdo Kuvend lidhet me një komunitet dhe territor të përcaktuar.
 2. Territori mund të jetë:
 - rrugë ose bllok banimi;
 - lagje;
 - fshat;
 - njësi administrative;
 - bashki;
 - qark;
 - territor kombëtar.
 3. Kufijtë e territorit duhet të jenë të qartë për qytetarët që marrin pjesë.
-

Neni 5

Selia dhe hapësira e veprimtarisë

1. Kuvendi mund të përcaktojë një vend ku zhvillohen zakonisht mbledhjet e tij.
 2. Mungesa e një selie të përhershme nuk pengon funksionimin e Kuvendit.
 3. Mbledhjet mund të zhvillohen në ambiente publike, private të vëna në dispozicion, ose në hapësira të tjera të përshtatshme.
 4. Kuvendi mund të përdorë edhe platforma elektronike për komunikim, konsultim dhe pjesëmarrje.
-

KREU II

PARIMET THEMELORE

Neni 6

Sovraniteti qytetar

1. Kuvendi mbështetet mbi parimin se sovraniteti buron nga qytetarët.
 2. Çdo pushtet dhe mandat publik konsiderohet si besim i dhënë përkohësisht nga qytetarët.
 3. Kuvendi synon ta mbajë qytetarin pjesëmarrës edhe ndërmjet zgjedhjeve.
-

Neni 7

Barazia

1. Të gjithë pjesëmarrësit janë të barabartë përpara Kuvendit.
 2. Askush nuk ka më shumë të drejtë fjale ose vote për shkak të:
 - pozitës;
 - pasurisë;
 - profesionit;
 - arsimit;
 - origjinës;
 - bindjeve politike;
 - ndikimit shoqëror.
 3. Në Kuvend vlerësohet argumenti, jo pozita e personit që e paraqet atë.
-

Neni 8

Pjesëmarrja

1. Pjesëmarrja është e lirë dhe vullnetare.
 2. Kuvendi duhet të krijojë mundësi reale që qytetarët të informohen dhe të marrin pjesë.
 3. Asnjë grup i vogël nuk mund të pretendojë se përfaqëson gjithë komunitetin pa një proces të hapur pjesëmarrjeje.
-

Neni 9

Liria e mendimit dhe e fjalës

1. Çdo qytetar ka të drejtë të shprehë mendimin e tij.
2. Mendimi ndryshe respektohet.
3. Kritika nuk konsiderohet armiqësi.
4. Nuk lejohen:
 - kërcënimet;
 - dhuna;
 - fyerjet e rënda;
 - diskriminimi;
 - pengimi i qëllimshëm i të tjerëve për të folur.

Neni 10

Transparenca

Veprimtaria e Kuvendit duhet të jetë sa më e hapur për qytetarët.

Publike duhet të jenë, përveç rasteve të justifikuara:

- njoftimet;
 - rendi i ditës;
 - propozimet;
 - procesverbalet;
 - rezultatet e votimeve;
 - vendimet;
 - raportet;
 - të ardhurat dhe shpenzimet.
-

Neni 11

Llogaridhënia

1. Çdo person që merr një detyrë nga Kuvendi duhet të japë llogari për ushtrimin e saj.
 2. Asnjë funksion nuk krijon privilegj.
 3. Përfaqësuesit, grupet e punës dhe çdo person i ngarkuar me një detyrë duhet të raportojnë para Kuvendit.
-

Neni 12

Sovrani kontrollon, nuk administron

1. Kuvendi nuk merr përsipër administrimin e shtetit apo të pushtetit vendor.
2. Kuvendi nuk zëvendëson administratën, profesionistët dhe institucionet ligjore.
3. Qytetarët përmes Kuvendit:
 - diskutojnë;
 - propozojnë;
 - përcaktojnë qëndrime;
 - kërkojnë;

- votojnë;
- kontrollojnë;
- kërkojnë llogari.

4. Administrimi u mbetet institucioneve të ngarkuara me ligj.

Parimi themelor është:

Sovrani përcakton drejtimin dhe kontrollon. Institucionet administrojnë dhe përgjigjen.

KREU III

KRIJIMI I KUVENDIT

Neni 13

Nisma qytetare

1. Çdo Kuvend fillon me një nismë qytetare.
 2. Nisma mund të ndërmerret nga një ose disa qytetarë të komunitetit.
 3. Për krijimin e Kuvendit nuk nevojitet urdhër nga një autoritet politik.
 4. Nisma duhet të jetë publike dhe e hapur për komunitetin.
-

Neni 14

Grupi nismëtar

1. Qytetarët që marrin nismën mund të formojnë një grup nismëtar.
 2. Grupi nismëtar:
 - përcakton territorin;
 - përgatit thirrjen publike;
 - propozon vendin dhe kohën e mbledhjes së parë;
 - informon qytetarët.
 3. Grupi nismëtar nuk është drejtues i përhershëm i Kuvendit.
 4. Me zhvillimin e mbledhjes themeluese, autoriteti i grupit nismëtar përfundon.
-

Neni 15

Përcaktimi i territorit

1. Përpara thirrjes së mbledhjes së parë përcaktohet qartë komuniteti për të cilin krijohet Kuvendi.
 2. Territori duhet të jetë i arsyeshëm dhe të krijojë mundësi reale pjesëmarrjeje.
 3. Kufijtë territorialë nuk duhet të përdoren për përjashtimin arbitrar të qytetarëve.
-

Neni 16

Thirrja publike

Thirrja për krijimin e Kuvendit duhet të përmbajë të paktën:

- emrin e propozuar të Kuvendit;
- territorin;
- datën;
- orën;
- vendin e mbledhjes;
- qëllimin;
- çështjet kryesore që do të diskutohen.

Thirrja duhet të shpërndalet në mënyrë sa më të gjerë dhe të barabartë.

Neni 17

Mbledhja themeluese

Në mbledhjen themeluese:

1. regjistrohen pjesëmarrësit;
 2. prezantohet nisma;
 3. diskutohet qëllimi i Kuvendit;
 4. miratohet krijimi i tij;
 5. miratohet Statuti ose një version fillestar i tij;
 6. përcaktohen rregullat bazë të funksionimit;
 7. zgjidhen funksionet e nevojshme për vazhdimin e punës.
-

KREU IV

PJESËMARRJA NË KUVEND

Neni 18

E drejta për pjesëmarrje

1. Çdo qytetar i komunitetit përkatës ka të drejtë të marrë pjesë në Kuvend.
 2. Pjesëmarrja nuk kushtëzohet nga bindja politike apo anëtarësia në një organizatë tjetër.
 3. Qytetarët me bindje të ndryshme janë të barabartë në Kuvend.
-

Neni 19

Regjistrimi

1. Kuvendi mban një regjistër bazë të pjesëmarrësve kur kjo nevojitet për funksionimin dhe votimin.
 2. Të dhënat personale përdoren vetëm për qëllimet e Kuvendit.
 3. Ato duhet të ruhen sipas legjislacionit për mbrojtjen e të dhënave personale.
-

Neni 20

E drejta e pjesëmarrjes në diskutim

Çdo pjesëmarrës ka të drejtë:

- të dëgjojë;
 - të kërkojë informacion;
 - të paraqesë mendim;
 - të bëjë pyetje;
 - të paraqesë propozime;
 - të mbështesë ose kundërshtojë një propozim.
-

Neni 21

E drejta e fjalës

1. Fjala jepet sipas një radhe të drejtë.
 2. Askush nuk mund ta monopolizojë debatin.
 3. Moderatori duhet të sigurojë që edhe mendimi i pakicës të ketë mundësi të dëgjohet.
-

Neni 22

E drejta për të propozuar dhe votuar

1. Çdo qytetar me të drejtë pjesëmarrjeje mund të paraqesë propozime.
 2. E drejta e votës përcaktohet sipas territorit dhe natyrës së vendimit.
 3. Çdo qytetar ka një votë.
-

Neni 23

Përgjegjësitë e pjesëmarrësit

Pjesëmarrësi ka përgjegjësi:

- të respektojë të tjerët;
 - të mos pengojë mbledhjen;
 - të deklarojë konfliktet e interesit;
 - të mos paraqesë informacion që e di se është i rremë;
 - të respektojë vendimin demokratik, duke ruajtur të drejtën për ta kundërshtuar atë në mënyrë demokratike.
-

KREU V

ORGANIZIMI I KUVENDEVE

Neni 24

Kuvendi i Rrugës ose Bllokut

Kuvendi i Rugës ose Bllokut është niveli më i afërt me qytetarin dhe trajton çështjet e drejtpërdrejta të komunitetit të vogël.

Neni 25

Kuvendi i Lagjes ose Fshatit

Kuvendi i Lagjes ose Fshatit bashkon qytetarët dhe, kur është e nevojshme, përfaqësuesit e niveleve më të vogla të territorit.

Ai trajton çështjet që prekin gjithë lagjen ose fshatin.

Neni 26

Kuvendi i Njësisë Administrative

Ky Kuvend lidh komunitetet e territorit të njësisë administrative dhe përcjell çështjet që kërkojnë trajtim në një nivel më të gjerë.

Neni 27

Kuvendi i Bashkisë

Kuvendi i Bashkisë trajton çështje me rëndësi bashkiake dhe ndërton qëndrime qytetare për marrëdhënien me pushtetin vendor.

Neni 28

Kuvendi i Qarkut

Kuvendi i Qarkut mund të trajtojë çështje që përfshijnë disa bashki ose kërkojnë bashkëpunim rajonal.

Neni 29

Kuvendi Kombëtar i Sovranit

1. Kuvendi Kombëtar trajton çështje me rëndësi kombëtare.
 2. Ai nuk qëndron mbi Kuvendet lokale si autoritet hierarkik.
 3. Ai shërben si hapësirë e bashkimit dhe artikulimit të vullnetit të ardhur nga nivelet më të afërta me qytetarin.
-

Neni 30

Marrëdhëniet ndërmjet niveleve

1. Organizimi funksionon sipas parimit **nga poshtë-lart**.
 2. Çështjet duhet të zgjidhen sa më afër qytetarit.
 3. Një çështje kalon në nivel më të lartë kur nuk mund të zgjidhet në nivelin më të afërt ose kur prek një territor më të gjerë.
 4. Informacioni, vendimet dhe përgjigjet duhet të rikthehen **nga lart-poshtë**, deri te komuniteti që ka nisur çështjen.
-

KREU VI

FUNKSIONET BRENDË KUVENDIT

Neni 31

Moderatori

Moderatori:

- drejton mbledhjen;
 - zbaton rendin e ditës;
 - administron radhën e diskutimeve;
 - kujdeset për respektimin e kohës dhe rregullave;
 - nuk ka votë më të vlefshme se pjesëmarrësit e tjerë.
-

Neni 32

Sekretari

Sekretari:

- regjistron mbledhjen;
 - mban procesverbalin;
 - administron dokumentacionin;
 - përgatit dhe ruan vendimet;
 - kujdeset për arkivin.
-

Neni 33

Komisioni i votimit

1. Kur është e nevojshme, Kuvendi zgjedh një komision votimi.
 2. Komisioni:
 - administron procesin;
 - numëron votat;
 - harton procesverbalin;
 - shpall rezultatin.
 3. Anëtarët e tij duhet të jenë të paanshëm gjatë ushtrimit të funksionit.
-

Neni 34

Grupet e punës

1. Për çështje të veçanta mund të krijohen grupe pune.
 2. Çdo grup pune merr një detyrë dhe afat të qartë.
 3. Ai nuk merr vendim përfundimtar në vend të Kuvendit.
 4. Rezultatet e punës i paraqiten Kuvendit për diskutim dhe vendimmarrje.
-

Neni 35

Pleqësia

1. Kuvendi mund të krijojë një Pleqësi me qytetarë që gëzojnë besim, përvojë dhe respekt në komunitet.
 2. Pleqësia ka rol:
 - këshillues;
 - pajtues;
 - ndërmjetësues;
 - etik.
 3. Pleqësia nuk është organ drejtues.
 4. Ajo nuk mund të marrë vendime në emër të Kuvendit.
-

Neni 36

Karakteristi shërbyes dhe i përkohshëm i funksioneve

1. Çdo funksion në Kuvend është shërbim ndaj komunitetit.
 2. Funksioni nuk krijon status politik.
 3. Funksionet mund të jenë me mandat të kufizuar dhe të rotacionit.
 4. Kuvendi mund t'i zëvendësojë personat që nuk kryejnë detyrën e tyre.
-

KREU VII

PËRFAQËSIMI

Neni 37

Përfaqësuesi

1. Përfaqësuesi është bartës i vullnetit të komunitetit.
 2. Ai nuk është drejtues i komunitetit.
 3. Përfaqësimi është përgjegjësi dhe jo privilegj.
-

Neni 38

Përzgjedhja e përfaqësuesit

Përfaqësuesi zgjidhet përmes një procesi të hapur dhe demokratik.

Kandidatët duhet të kenë mundësi të barabartë për t'u paraqitur përpara qytetarëve.

Neni 39

Mandati

1. Mandati përcakton qartë:
 - qëllimin;
 - detyrën;
 - kohëzgjatjen;
 - kufijtë e përfaqësimit.
 2. Përfaqësuesi nuk mund ta përdorë mandatin për interesa personale.
-

Neni 40

Llogaridhënia

Përfaqësuesi duhet:

- të raportojë periodikisht;
 - të shpjegojë veprimet e tij;
 - të deklarojë konfliktet e interesit;
 - t'u përgjigjet pyetjeve të qytetarëve.
-

Neni 41

Tërheqja dhe zëvendësimi i mandatit

1. Komuniteti që jep një mandat ka të drejtë ta rishikojë atë.
2. Mandati mund të tërhiqet kur përfaqësuesi:
 - shkel rëndë besimin;
 - nuk raporton;
 - vepron në kundërshtim me mandatin;

- përdor funksionin për interes personal;
 - humbet besimin sipas procedurave të përcaktuara.
3. Procedura konkrete përcaktohet në Rregullore.
-

KREU VIII

MBLEDHJET DHE VENDIMMARRJA

Neni 42

Mbledhjet e zakonshme

1. Kuvendi mblidhet periodikisht.
 2. Periodiciteti përcaktohet nga vetë Kuvendi.
 3. Mbledhjet duhet të njoftohen paraprakisht.
-

Neni 43

Mbledhjet e jashtëzakonshme

Mbledhje e jashtëzakonshme mund të thirret kur:

- lind një çështje urgjente;
 - e kërkon një numër i përcaktuar qytetarësh;
 - lind një çështje që nuk mund të presë mbledhjen e radhës.
-

Neni 44

Rendi i ditës

1. Çdo mbledhje zhvillohet mbi një rend dite.
 2. Qytetarët kanë të drejtë të propozojnë çështje.
 3. Rendi i ditës bëhet publik përpara mbledhjes, kur është e mundur.
-

Neni 45

Debati

1. Çdo vendim i rëndësishëm duhet të paraprihet nga debat.
 2. Debati duhet të lejojë paraqitjen e alternativave.
 3. Synimi është të kuptohet problemi përpara se të votohet.
 4. Kuvendi kërkon mirëkuptimin, por nuk kërkon mendim unik.
-

Neni 46

Vendimmarrja

Çdo çështje kalon, si rregull, në këto faza:

1. paraqitja e problemit;
 2. debati;
 3. formulimi i alternativave;
 4. kërkimi i konsensusit;
 5. votimi kur konsensusi nuk arrihet;
 6. dokumentimi i vendimit.
-

Neni 47

Votimi

1. Votimi mund të jetë:
 - i hapur;
 - i fshehtë;
 - fizik;
 - elektronik.
 2. Mënyra e votimit përcaktohet sipas natyrës së çështjes.
 3. Çdo qytetar me të drejtë vote ka një votë.
 4. Rregullorja përcakton shumicat dhe procedurat konkrete.
-

KREU IX

TRANSPARENCA DHE DOKUMENTIMI

Neni 48

Procesverbali

Për çdo mbledhje mbahet procesverbal ku shënohen të paktën:

- data dhe vendi;
 - pjesëmarrja;
 - rendi i ditës;
 - çështjet e diskutuara;
 - propozimet;
 - votimet;
 - vendimet.
-

Neni 49

Publikimi i vendimeve

1. Vendimet e Kuvendit bëhen të njohura për komunitetin.
 2. Publikimi mund të bëhet fizikisht ose elektronikisht.
 3. Rezultati i votimit shoqëron vendimin kur ka pasur votim.
-

Neni 50

Arkivi

Kuvendi mban arkivin e tij, ku ruhen:

- procesverbalet;
- vendimet;
- raportet;
- votimet;
- komunikimet zyrtare;
- dokumentet financiare;

- materialet e tjera të rëndësishme.
-

Neni 51

E drejta për informacion

Çdo qytetar i komunitetit ka të drejtë të njihet me dokumentet publike të Kuvendit, duke respektuar mbrojtjen e të dhënave personale dhe kufizimet e parashikuara nga ligji.

KREU X

PJESËMARRJA ELEKTRONIKE

Neni 52

Platforma elektronike

1. Kuvendi mund të përdorë një platformë elektronike për zgjerimin e pjesëmarrjes.
 2. Platforma duhet të shërbejë për:
 - informacion;
 - propozime;
 - diskutim;
 - konsultim;
 - dokumente;
 - votime, kur plotësohen kushtet e sigurisë.
-

Neni 53

Konsultimi dhe propozimet elektronike

Qytetarët mund të paraqesin elektronikisht:

- ide;
- probleme;
- propozime;

- amendamente;
- opinione;
- mbështetje për nisma.

Teknologjia nuk e zëvendëson Kuvendin.

Ajo zgjeron tryezën e Kuvendit.

Neni 54

Votimi elektronik

Votimi elektronik mund të përdoret vetëm kur garantohet:

- identiteti i votuesit;
 - parimi një qytetar — një votë;
 - siguria;
 - fshehtësia kur kërkohet;
 - kontrollueshmëria e rezultatit;
 - mbrojtja nga votimi i shumëfishtë.
-

KREU XI

FINANCIMI

Neni 55

Burimet financiare

Kuvendi mund të financojë veprimtarinë e tij përmes burimeve të ligjshme dhe transparente, duke përfshirë kontributet vullnetare të qytetarëve.

Neni 56

Shpenzimet

Fondet mund të përdoren vetëm për nevojat e veprimtarisë së Kuvendit.

Ato nuk mund të shpërndahen si përfitim personal ndërmjet pjesëmarrësve.

Neni 57

Transparenca financiare

1. Çdo e ardhur dhe shpenzim regjistrohet.
 2. Kuvendi publikon periodikisht raportin financiar.
 3. Financimi nuk duhet të krijojë varësi politike, ekonomike apo personale.
 4. Asnjë financues nuk fiton të drejtë mbi vendimmarrjen e Kuvendit.
-

KREU XII

MARRËDHËNIA ME INSTITUCIONET

Neni 58

Komunikimi me institucionet

1. Kuvendi mund t'u drejtohet institucioneve lokale dhe qendrore.
 2. Ai mund të dërgojë:
 - vendime;
 - kërkesa;
 - propozime;
 - rekomandime;
 - peticione;
 - raporte;
 - pyetje.
 3. Kuvendi kërkon përgjigje dhe informon qytetarët mbi ecurinë e çështjes.
-

Neni 59

Peticionet, iniciativat dhe format e veprimit qytetar

Kur një çështje nuk zgjidhet përmes komunikimit të zakonshëm institucional, Kuvendi mund të mbështesë, brenda Kushtetutës dhe ligjit:

- peticione;
- nisma qytetare;
- iniciativa ligjore;
- referendume;
- konsultime publike;
- protesta paqësore;
- forma të tjera demokratike të pjesëmarrjes.

Kuvendi nuk merr pushtetin e institucioneve.

Ai organizon dhe shpreh vullnetin e qytetarëve.

KREU XIII

DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 60

Miratimi, ndryshimi dhe hyrja në fuqi

1. Ky Statut miratohet nga Kuvendi përmes një procesi të hapur dhe demokratik.
2. Statuti nuk konsiderohet dokument i pandryshueshëm.
3. Çdo dispozitë mund të rishikohet kur përvoja praktike tregon se mund të gjendet një zgjidhje më e mirë.
4. Ndryshimet propozohen, diskutohen dhe votohen sipas procedurës së përcaktuar në Rregullore.
5. Asnjë ndryshim nuk mund të cenojë parimet themelore:
 - sovranitetin qytetar;
 - barazinë;
 - lirinë;
 - pjesëmarrjen;
 - transparencën;
 - llogaridhënien;
 - karakterin jopartiak të Kuvendit;
 - parimin se **Sovrani kontrollon, nuk administron**.

6. Ky Statut hyn në fuqi në datën e miratimit nga Kuvendi përkatës.

DISPOZITË ORIENTUESE

Ky është një **Statut TIP**.

Ai nuk synon t'u imponojë komuniteteve një model të ngrirë.

Çdo Kuvend mund ta përshtatë atë sipas:

- madhësisë së komunitetit;
- territorit;
- përvojës;
- traditës vendore;
- nevojave konkrete;

duke ruajtur parimet themelore të Sovranit dhe duke respektuar Kushtetutën dhe ligjet në fuqi.

Kuvendi nuk krijohet për t'ia marrë pushtetin institucioneve.

Ai krijohet që qytetari të mos humbasë pushtetin e vet mbi institucionet.